

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 września 2021r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak (spr.)
Sędziowie:	SO Agnieszka Karłowicz SR del. Paweł Mądry
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Sylwii Kiersnowskiej

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2021 r.

sprawy **A. P.**

oskarżonego z art. 177 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 21 kwietnia 2021 r. sygn. akt II K 446/19

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. przyjmuje, iż oskarżony nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
2. na podstawie art. 69 § 1 i 2kk, art. 70 § 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza na okres próby lat 3 (trzech),
3. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk nakłada na oskarżonego obowiązek pisemnego informowania sądu, co 6 (sześć) miesięcy o przebiegu okresu próby,
4. na podstawie art. 71 § 1 kk, art. 33 § 1 i 3 kk orzeka wobec oskarżonego grzywnę w wysokości 250 (dwieście pięćdziesiąt) stawek dziennych przy przyjęciu jednej stawki na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej H. K. 840 złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym z tytułu zastępstwa procesowego;

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 680 złotych opłaty za obie instancje oraz obciąża go wydatkami postępowania odwoławczego w kwocie 20 złotych.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 584/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z 21 kwietnia 2021r. sygn.. akt II K 446/19

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

w całości

# na niekorzyść		
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
	Zarzut	
	1.1. obrazę art. 7 kpk poprzez jednostronną, niekorzystną dla oskarżonego ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków przesłuchanych w sprawie, a także opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych poprzez przyjęcie, iż oskarżony podjął się manewru skrętu w prawo z lewego pasa ruchu przeznaczonego do jazdy wprost i tym zajeżdżając drogę poruszającemu się motocyklem prawą stroną drogi pokrzywdzonemu Ł. K., czym doprowadził do zderzenia obu pojazdów, w sytuacji, gdy	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

z materiału dowodowego nie wynikało, który z uczestników ruchu pierwszy znalazł się na prawym pasie jezdni;

1.2. w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał istotny wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, iż:

1.2.1. oskarżony A. P. poruszając się samochodem ciężarowym specjalistycznym typu śmieciarka podjął się manewru skrętu w prawo z lewego pasa ruchu przeznaczonego do jazdy na wprost i tym zajęchał drogę poruszającemu się motocyklem prawą stroną drogi pokrzywdzonemu Ł. K., czym doprowadził do zderzenia obu pojazdów, w sytuacji, gdy z materiału dowodowego nie wynikało, który z uczestników ruchu pierwszy znalazł się na prawym pasie jezdni;

1.2.2. ustalenie, iż motocykl nie był przesuwany po zdarzeniu w sytuacji, gdy z zeznań świadków uczestniczących bezpośrednio po zdarzeniu w akcji ratowania życia pokrzywdzonego wynikało wprost, że przesuwali oni motor, a sam pokrzywdzony był również przenoszony przez ratowników medycznych;

1.2.3. ustalenie, że motocyklista bezpośrednio przed zdarzeniem poruszał się z prędkością nie mniejszą niż 68 km/h, a w początkowej chwili zdarzenia ok 40km/h, gdzie jak wskazywała obrona biegły ustalenia te poczynił w oparciu o statystyczne modele wypadków wynikające z położenia powypadkowego motocykla i ofiary, a parametry te były zmieniane w stosunku do rzeczywistego powypadkowego położenia, gdyż jak

	<p>wynikało z zeznań świadków P. B. (1), N. P. (1) i R. D. (1) - zarówno motocykl jak i poszkodowany byli przesuwani;</p> <p>1.2.4. pokrzywdzony Ł. K. poruszał się już prawym pasem ruchu w momencie jak kierujący śmieciarką oskarżony A. P. rozpoczął manewr skrętu w prawo, w sytuacji gdy brak jest dowodów w sprawie w oparciu o które można było ustalić, który z kierujących pierwszy skręcił z lewego pasa na prawy pas, a rzeczą oczywistą jest, że kierujący sportowym jednośladem jest w stanie wykonać taki manewr znacznie szybciej od ciężkiego pojazdu ciężarowego mimo, iż ten rozpoczął swój manewr pierwszy, a w tym kontekście należy mieć na uwadze zeznania świadka A. M., który podawał, że nie widział jeszcze motocykla, jak śmieciarka zaczęła skręcać w prawo, podobnie jak świadek P. B. (1), który podał, że nie widział nadjeżdżającego motocykla.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Z uwagi na sposób sformułowania zarzutów (przy kwestionowaniu poszczególnych ustaleń faktycznych autor apelacji odwoływał się do konkretnych dowodów) Sąd Okręgowy uznał, że zasadnym będzie łącznie się do nich ustosunkowanie.</p> <p>I tak Sąd Odwoławczy nie podzielił zastrzeżeń apelującego co do oceny jakiej dokonał Sąd meriti w odniesieniu do zeznań P. B. (1), N. P. (1) oraz R. D. (1) – wszystkie te osoby były współpracownikami oskarżonego, przy czym pierwszy z nich był pasażerem pojazdu</p>		

kierowanego przez A. P., natomiast dwaj pozostali poruszali się drugą śmieciarką. Spośród wymienionych świadków dwaj pierwsi składali zeznania już w postępowaniu przygotowawczym, a następnie w procesie, które to zeznania słusznie zostały jedynie częściowo uznane za wiarygodne. Dotyczy to w szczególności podnoszonej przez obronę okoliczności, jakoby pokrzywdzony i motocykl, którym się poruszał miały być przesuwane już po wypadku. Zarówno P. B., jak i N. P. w trakcie śledztwa wykluczyli taką możliwość, inaczej już wypowiadając się w tej kwestii przed sądem, jednak zasadnie sąd meriti tym zmienionym depozycjom nie dał wiary. Ocenę taką podziela również Sąd Okręgowy, albowiem świadkowie w żaden racjonalny sposób nie wykazali przyczyny zmiany swoich zeznań. Ponadto N. P. zeznał, że do czasu przyjazdu karetki głowę motocyklisty trzymał na kolanach, z jego zeznań oraz innych dowodów osobowych wynikało, że stan pokrzywdzonego był tak ciężki (m.in. liczne widoczne złamania), że świadkowie obecni na miejscu zdarzenia w ogóle bali się go dotykać, nie mówiąc już o zmianie położenia ciała. Okoliczności przytoczone wyżej nie pozwalają uznać również w omawianej kwestii (zmiana powypadkowego położenia motocykla i jego kierowcy) za wiarygodne zeznań A. M.. Świadek ten po raz pierwszy zeznawał dopiero przed sądem. Dlatego, nie zakładając a priori, że chciał on złożyć dla oskarżonego, jako swojego znajomego, korzystne zeznania, mógł po prostu z uwagi na upływ czasu, niezbyt dokładnie pamiętać okoliczności zdarzenia.

Ustaleń Sądu I instancji w zakresie rekonstrukcji wypadku drogowego będącego przedmiotem niniejszego postępowania nie podważają przywołani w uzasadnieniu apelacji świadkowie, którzy mieli nie zauważyć motocyklisty poruszającego się prawym pasem przed uderzeniem w śmieciarkę. Faktycznie, świadkowie P. B. (1), N. P. (1) i A. M. stwierdzili, że nie zauważyli motocyklisty jak poruszał się prawym pasem, ale nie świadczy to wcale, że taki fakt nie miał miejsca. Jak słusznie bowiem zauważył sąd merytoryczny został on wykazany opinią biegłego zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, a to, że świadkowie nie widzieli motocyklisty (przyjmując nawet za wiarygodne ich twierdzenia) wynika stąd, że w sposób niewystarczający – tak jak oskarżony – nie obserwowali drogi, w szczególności jego prawego pasa. I tak, świadek B., który jechał wraz z oskarżonym stwierdził, że nie spoglądał we wsteczne lusterko. N. P. (1) w ogóle nie zauważył zderzenia motocykla ze śmieciarką. A. M. poruszał się lewym pasem, tak więc jego uwaga była skoncentrowana na tym fragmencie drogi, skoro nie miał zamiaru zmieniać pasa ruchu, na którym znajdował się motocyklista. Z kolei R. D. (2) nie miał konieczności obserwowania drogi w sytuacji, gdy zakończył już manewr zjazdu z niej. Powyższe okoliczności wskazują, że to w wyniku braku właściwej obserwacji świadkowie nie zauważyli odpowiednio wcześniej motocyklisty, co w żaden sposób nie podważa opinii biegłego. Zgodnie z tą opinią nieprawidłowym był manewr skrętu w prawo przez kierującego (...) nr rej. (...) – A. P., gdyż nie zachował on szczególnej ostrożności podczas

wykonywania manewru skrętu w prawo z lewego pasa i nie ustąpił pierwszeństwa poruszającemu się prawym pasem motocyklowi K. o nr rej. (...). Stosownie do definicji zawartej w art. 2 ust. 22 Prawa o ruchu drogowym za szczególną należy uznać ostrożność polegającą na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestników ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednie szybkie reagowanie. Natomiast art. 22 ust. 1 i 4 przywołanej ustawy nakazuje zachowanie szczególnej ostrożności przy zmianie pasa ruchu i ustąpienie pierwszeństwa pojazdowi jadącemu po pasie ruchu, na który zamierzamy wjechać. Biorąc od uwagę te uregulowania podzielić należy wnioski biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, że oskarżony prowadząc ciąglą obserwację zmieniającej się sytuacji na drodze za swoim pojazdem i widząc poruszającego się prawym pasem motocyklistę mógł uniknąć sytuacji kolizyjnej poprzez zaniechanie wykonania manewru skrętu w prawo. Zaniedbanie, którego dopuścił się oskarżony (brak właściwej obserwacji sytuacji na drodze, a w szczególności jej prawego pasa) skutkowało zderzeniem z motocyklistą poruszającym się pasem, na który wjechała śmieciarka. Przy czym nie można zgodzić się z sądem rejonowy, który za aktem oskarżenia uznał, że A. P. dopuścił się umyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, albowiem w sytuacji nie zachowania wymaganej stosownymi przepisami szczególnej ostrożności można mówić o nieumyślności – do samego zdarzenia pojazdów doszło na odcinku drogi, gdzie

<p>oba pasy ruchu były rozdzielone linią przerywaną, a biegły uznał możliwość prawidłowego wykonania manewru skrętu w prawo z pasa ruchu, którym poruszał się oskarżony, pod warunkiem ustąpienia pierwszeństwa przejazdu pojazdom poruszającym się prawym pasem ruchu. Dlatego Sąd Okręgowy uznał za zasadne dokonanie zmiany opisu czynu poprzez przyjęcie, że A. P. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, co jednak w żaden sposób nie rzutowało na kwalifikację prawną czynu, ale miało wpływ na wymiar kary o czym mowa w dalszej części uzasadnienia.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>O uniewinnienie lub uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Niezasadność zarzutów warunkowała niezasadność wniosków.</p>		

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
<p>Zarzut</p>		
<p>zarzut niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary jak i środka karnego poprzez orzeczenie kary bezwzględnej bez z zastosowania dobrodziejstwa wynikającego z instytucji warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności jak i orzeczenia</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat;	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny	
<p>Zarzut, jako częściowo zasadny zasługiwał na uwzględnienie w pewnym przynajmniej stopniu.</p> <p>Podzielić należy stanowisko autora apelacji, iż kara orzeczona wobec A. P. razi swoją surowością. Odnosi się to w szczególności do nieskorzystania przez Sąd I instancji z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Rozważając tę kwestię należy w pierwszej kolejności zaznaczyć, że oskarżony spełnia wymogi formalne o jakich mowa w art. 69§1 kk, ponieważ jest osobą niekaraną (nie tylko na karę pozbawienia wolności), a kara pozbawienia wolności została orzeczona w wymiarze nie przekraczającym jednego roku. W przekonaniu Sądu Okręgowego dotychczasowy sposób życia podsądnego, a także jego warunki i właściwości osobiste pozwalają uznać, iż spełnione są także dwie ostatnie przesłanki z przytoczonego przepisu tj. pomimo warunkowego zawieszenia wykonania kary osiągnięte zostaną wobec niego cele kary, w tym wykluczenie możliwości powrotu do przestępstwa. A. P. prowadził dotychczas ustabilizowany tryb życia – miał stałą pracę i miejsce zamieszkania. Z danych osobo-poznawczych zebranych przez właściwą jednostkę policji wynika, że nie nadużywa alkoholu, czy innych środków odurzających. Okoliczności te w połączeniu z rodzajem winy jaka została mu przypisana (nieumyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym) wskazuje, że przedmiotowe zdarzenie miało zdecydowanie incydentalny charakter w jego życiu. Brak jest przesłanek do uznania aby analogiczne zachowania miały się powtórzyć w przyszłości. Dlatego Sąd Okręgowy uznał, iż w pełni istnieją podstawy do warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, albowiem orzeczenie tej kary bez zastosowania tej instytucji musiałoby zostać uznane za rażąco surowe. Dokonując wymiaru kary należy patrzeć nie tylko przez pryzmat tragicznego skutku, ale pamiętać o zachowaniu stosownej jej gradacji i to w odniesieniu nie tylko do samej osoby oskarżonego, ale także wobec sprawców innych analogicznych przestępstw.</p>	

Brak natomiast było podstaw do uwzględnienia zarzutu w pozostałym zakresie tj. w części odnoszącej się do orzeczonego środka karnego, który wymierzony został w wymiarze 2 lat w odniesieniu do wszelkich pojazdów mechanicznych. Przyznać należy rację sądowi meriti, iż nawet przy uznaniu przez Sąd Okręgowy, że oskarżony dopuścił się nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym istnieją przesłanki do wyeliminowania go jako aktywnego uczestnika ruchu drogowego. Zawinienie oskarżonego, nawet jeżeli było nieumyślne to miało rażący charakter, tym bardziej zważywszy na rodzaj pojazdu, którym kierował (ciężarówka o znacznych gabarytach) co niewątpliwie miało wpływ na tragiczny skutek wypadku w postaci zgonu pokrzywdzonego. Okoliczności te wskazują, że posiadanie w dalszym ciągu przez oskarżonego uprawnień – zwłaszcza do prowadzenia samochodów ciężarowych – niesie zagrożenie i to w pełni realne dla pozostałych uczestników ruchu drogowego.

Dokonując warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności Sąd Okręgowy uznał za niezbędne orzeczenie fakultatywnej w tym wypadku kary grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych w kwocie 20 zł każda. Zarówno ilość stawek, jak i jej wysokość dostosowane zostały do sytuacji osobistej i rodzinnej oskarżonego, który nie ma nikogo na utrzymaniu, osiąga stałe dochody, jest młodym, zdrowym człowiekiem z możliwością podjęcia innej dochodowej pracy zarobkowej w sytuacji utraty dotychczasowej, w związku z orzeczonym zakazem prowadzenia pojazdów mechanicznych. Ukształtowana w ten sposób dolegliwość finansowa będzie w praktyce jedyną odczuwalną dla oskarżonego.

Wniosek

Zawieszenie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności na okres 3 lat tytułem próby oraz orzeczenie wobec oskarżonego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych z wyłączeniem kategorii obejmującej prowadzenie pojazdów ciężarowych na okres 1 roku.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

<p>Wniosek zasługiwał na uwzględnienie jedynie w części dotyczącej warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, w pozostałej części niezasadny. Argumentacja została wskazana we wcześniejszej części uzasadnienia.</p>	
---	--

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres 3 lat , orzeczenie grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych po 20 zł każda, nałożenie obowiązku informowania sądu o przebiegu próby.</p>	
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	
<p>Wskazane we wcześniejszej części uzasadnienia.</p>	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III. IV.	Zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej za instancję odwoławczą, Zasądzenie od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłaty za II instancję oraz wydatków postępowania odwoławczego.

7. PODPIS